

OBSAH

<i>Předmluva</i>	5
<i>Úvod</i>	7
Nekropsie	7
Biopsie	8
Choroba, nemoc organismu	11
Otázky k opakování	12

ČÁST VŠEOBECNÁ

I. <i>Příčiny chorobného dění v organismu</i>	13
A. Zevní	13
B. Vnitřní	13
II. <i>Zánik organismu</i>	15
A. Mechanismy smrti	15
B. Známky smrti	16
1. Změny fyzikální	16
2. Fermentativní pochody	17
3. Posmrtná hniloba	17
Otázky k opakování	18
III. <i>Regresivní a metabolické změny</i>	18
A. Nekrosa	18
1. Příčiny nekrosy	19
2. Druhy nekros	20
3. Gangréna	20
4. Následky nekros	21
B. Atrofie	22
Druhy atrofii	22
C. Tkáňové dystrofie (degenerace)	24
1. Dystrofie z poruchy metabolismu bílkovin	24
a) Kalné zduření	24
b) Hyalinní zkapénkovatění	24
c) Inkluse	24
d) Amyloidosa (amyloidová degenerace)	24
e) Hyalinní degenerace	25
2. Dystrofie z poruchy metabolismu glykoproteidů	25

Hlenová degenerace	25
3. Dystrofie z poruchy metabolismu nukleoproteinů	26
a) Dna	26
b) Acidurický infarkt ledvin	26
4. Dystrofie z poruchy metabolismu polysacharidů	26
a) Glykogenní infiltrace	26
b) Glykogenosis	27
5. Dystrofie z poruchy metabolismu tuků	27
a) Steatosa	27
b) Lipoidní thesaurismosy	28
6. Dystrofie spojená s poruchou výměny solí vápníku	28
a) Dystrofické zvápenatění	29
b) Vápenná metastasa	29
D. Pigmentace	30
1. Pigmenty endogenní	30
a) Pigmenty vzniklé látkovou přeměnou buněk	30
aa) Melanin	30
bb) Lipochrom	30
cc) Lipofuscin	31
b) Pigmenty z krevního barviva	31
aa) Extravaskulární rozpad krve	32
bb) Intravaskulární rozpad krve	32
2. Pigmentace exogenní	35
a) Poraněním	35
b) Cestou zažívací	35
c) Cestou dýchací	35
Antrakosa plic	36
Silikosa plic	36
E. Kameny (konkrementy)	36
F. Cysty	39
Otázky k opakování	40
IV. Poruchy krevního oběhu	41
A. Celkové poruchy krevního oběhu	41
1. Srdeční arytmie	41
2. Oběhové selhání	42
3. Srdeční insuficience	43
4. Poruchy krevního oběhu, mající příčinu v cévním systému	45
a) V malém oběhu	45
b) Ve velkém oběhu	45
aa) Hypertense	46
Hypertonická choroba	46
bb) Hypotense	46

Cirkulační kolaps	48
Šok	48
5. Změny v množství a složení krve	48
a) Změny celkového množství krve	48
b) Změny v červené složce krevní Anemie	49
c) Změny v bílé složce krevní	50
d) Změny v trombocytech	51
e) Změny v krevní plasmě	51
6. Krvácivé choroby	52
a) Z poruch cév	52
b) Z poruchy tvorby krevních destiček	53
c) Z poruchy mechanismu srážení krve	53
B. Místní poruchy krevního oběhu	54
1. Překrvení (hyperemie)	54
a) Arteriální hyperemie	54
b) Venosní hyperemie	54
2. Místní nedokrevnost (ischemie)	55
3. Infarkt (záhat)	57
4. Krvácení (hemoragie)	59
5. Trombosa	61
6. Embolie (vmetnutí)	62
a) Utržený trombus	64
b) Tuková embolie	64
c) Vzduchová embolie	64
d) Bakteriální embolie	65
e) Cizí tělesa	65
7. Metastasa	65
C. Poruchy výměny tkáňového moku	65
1. Dehydratace	65
2. Vodnatelnost (hydrops)	66
Otázky k opakování	68
V. <i>Progresivní změny v organismu</i>	69
A. Hypertrofie a hyperplasie	69
B. Regenerace	71
C. Metaplasie	72
D. Transplantace	72
E. Zánět	73
1. Příčiny zánětu	73

2. Znaky zánětu	73
3. Zánětlivý infiltrát	74
4. Fysikálně chemické změny při zánětu	77
5. Celkové reakce při zánětu	77
a) Zvýšená tvorba leukocytů	77
b) Tvorba protilátek	77
c) Horečka	77
6. Průběh zánětu	79
7. Formy zánětu	80
a) Záněty alterativní	80
b) Záněty exsudativní	80
aa) Záněty sliznic a kůže	80
bb) Záněty serosních blan	82
cc) Záněty intersticiální	83
c) Záněty proliferativní (produktivní)	84
aa) Akutní záněty ve fázi hojení	84
bb) Chronické záněty	84
cc) Primárně produktivní zánět	85
dd) Vhojování cizích těles	85
ee) Pochody reparativní (hojení ran, hojení kostních zlomenin)	85
8. Specifické granulační záněty	86
a) Tuberkulóza	86
aa) Tuberkulóza dětského věku	88
bb) Tuberkulóza dospělého věku	89
b) Syfilis (příjice)	91
aa) Syfilis získaná	91
bb) Syfilis vrozená	92
c) Břišní tyf (typhus abdominalis)	93
d) Akutní kloubní hostec (rheumatismus febrilis)	93
e) Aktinomykosa	94
f) Inguinální (venerický) lymfogranulom	95
g) Tularemie	95
Otázky k opakování	95
VI. Nádory	96
A. Vlastnosti a chování nádorů	97
B. Generalisace nádoru	99
1. Cestou krevní	99
2. Cestou lymfatickou	99
3. Cestou implantační	99
C. Druhotné změny v nádorech	100
D. Citlivost nádorů na ozařování	100

E. Výskyt nádorů	100
F. Význam nádorů pro organismus	102
G. Příčiny nádorového bujení u člověka	102
H. Rozdělení nádorů	103
CH. Vlastnosti a výskyt nejběžnějších nádorů	104
1. Mesenchymové nádory	104
a) Benigní	104
aa) Fibrom	104
bb) Lipom	104
cc) Chondrom	105
dd) Osteom	105
ee) Angiom	105
ff) Leiomyom	106
b) Maligní	107
aa) Sarkom	107
bb) Hematoblastomy	107
2. Epithelové nádory	109
a) Benigní	109
aa) Pávilon	109
bb) Adenom	110
cc) Kystadenom	110
b) Maligní	110
Karcinom	110
3. Nádory z nervové tkáně	110
4. Nádory pigmentotvorné	110
a) Benigní	111
Pigmentový nevus	111
b) Maligní	111
Melanoblastom	111
5. Terátom	111
6. Chorionepitheliom	111
Otázky k opakování	113
VII. <i>Vývojové vady (zrůdnosti, malformace)</i>	113
Rozdělení zrůd	116
1. Zrůdy podvojné	116
2. Zrůdy jednoduché	116
Otázky k opakování	117

ČÁST SPECIÁLNÍ

I. <i>Systém kardiovaskulární (srdce a cévy)</i>	118
A. Zánět osrdečníku (pericarditis)	118

1. Exsudativní perikarditis	118
2. Produktivní perikarditis	119
B. Zánět srdeční nitroblány (endocarditis)	120
1. Bakteriální endokarditis (maligní)	120
2. Nebakteriální endokarditis (reumatická)	122
Získané srdeční vady	123
C. Zánět srdečního svalu (myocarditis)	124
1. Hnisavá myokarditis	124
2. Nehnisavá myokarditis	124
D. Oběhové poruchy myokardu	125
E. Vrozené srdeční vady (srdeční malformace)	126
F. Kornatění tepen (arteriosclerosis)	127
G. Bürgerova nemoc	129
H. Periarteriitis nodosa	130
CH. Syfilitický zánět aorty (aortitis syphilitica)	131
I. Výduť (aneurysma)	131
1. Aneurysma pravé	132
2. Aneurysma nepravé	133
3. Aneurysma disekující	134
4. Aneurysma arteriovenosní	134
J. Zánět žil (phlebitis)	134
K. Městky (varices)	135
Otázky k opakování	135
II. <i>Dýchací trakt</i>	136
A. Přehled pathologické fyziologie	136
1. Reakce krve a její řízení	136
2. Úchytky od normálního dýchání	137
3. Ochranná opatření cest dýchacích	139
B. Záněty dýchacích cest	140
C. Rozšíření bronchů (bronchiektasie)	141
1. Cylindrické bronchiektasie	141
2. Vakovité bronchiektasie	141
D. Změny ve vzdušnosti plic	142
1. Rozedma plic (emfysém)	142
2. Nevzdušnost plic	143
E. Záněty plic	145
1. Nehnisavé	145
a) Lobární (kruposní) pneumonie	145
b) Bronchopneumonie	146
c) Pneumonie intersticiální	147

2. Hnisavé	148
a) Absces plic	148
b) Gangréna plic (plicní sněť)	148
F. Zánět pohrudnice (pleuritis)	149
G. Plynatost hrudní (pneumothorax)	149
1. Pneumothorax uzavřený	150
2. Pneumothorax otevřený	150
3. Pneumothorax ventilový	150
H. Nádory plic	151
Otázky k opakování	152
III. Trávicí trakt	152
A. Přehled patologické fyziologie	152
1. Poruchy polykání	152
2. Poruchy pohybů žaludku	153
3. Poruchy pohybů střev	154
a) Průjem	154
b) Zácpa	155
c) Střevní neprůchodnost (ileus)	155
4. Poruchy sekrece trávicích šťáv	156
5. Poruchy resorpce (vstřebávání)	157
B. Dutina ústní a hltanová	157
1. Záněty	157
2. Povleklý jazyk	159
3. Adenoidní vegetace	159
C. Jícen	159
1. Divertikul jícnu	159
2. Zánět jícnu (oesophagitis)	160
D. Žaludek	160
1. Zánět žaludku (gastritis)	160
2. Vředová nemoc a žaludeční vřed (ulcus ventriculi)	160
3. Poleptání horních částí trávicího traktu	162
E. Střevo	163
1. Záněty	163
a) Katarální zánět	163
b) Hlenovitý zánět tlustého střeva	163
c) Pseudomembranosní a ulcerosní zánět	163
d) Chronická ulcerosní kolitis	164
e) Apendicitis (zánět červu)	164
f) Specifické záněty	165
2. Změny polohy střev	165
a) Enteroptosa	165

b) Invaginace (vchlípení)	165
c) Evaginace	167
d) Volvulus	167
e) Strangulace	167
3. Nádory trávicí trubice	167
a) Benigní nádory	167
b) Maligní nádory	167
F. Pobříšnice	168
1. Zánět (peritonitis)	168
2. Kýly (hernie)	170
G. Játra (hepar)	171
1. Přehled patologické fyziologie	171
2. Nekrosa jater	173
a) Zonální	173
aa) Hepatitis parenchymatosní	173
bb) Hepatitis epidemická	174
cc) Hepatitis serová	174
dd) Hyperemesis	174
b) Masivní	174
Akutní hepatodystrofie	174
3. Zánět (hepatitis)	175
4. Cirhosa jater (cirrhosis)	176
a) Atrofická cirhosa	176
b) Hypertrofická cirhosa	176
5. Nádory jater	177
H. Žlučník a cesty žlučové	178
1. Záněty	178
2. Žlučové kameny (cholelithiasis)	178
3. Nádory	179
CH. Slinivka břišní (pankreas)	179
1. Cystická pankreatofibrosa	179
2. Akutní hemoragická nekrosa	179
3. Cukrovka (diabetes mellitus)	180
Otázky k opakování	181
 IV. Uropoetický systém (močové ústrojí)	 182
A. Přehled patologické fyziologie	182
1. Poruchy sekrece moči	183
2. Uremie	184
3. Pseudouremie	184
4. Uremie extrarenální	184
5. Úchylky ve složení moči	185

B. Malformace	186
C. Hydronefrosa	187
D. Záněty	188
1. Hnisavé	189
2. Nehnisavé	190
a) Glomerulonefritis povšechná (difusní)	190
b) Glomerulonefritis ložiskovitá	193
c) Nefritis intersticiální	193
E. Nefrosa	193
F. Vaskulární nefrosklerosa	194
G. Záněty odvodných cest močových	195
H. Tuberkulosa močového ústrojí	196
1. Tuberkulosa ledvin	196
2. Tuberkulosa močového měchýře	196
CH. Kameny močové (urolithiasis)	197
I. Nádory	197
Otázky k opakování	198
V. <i>Systém kostní a kloubní</i>	198
A. Deformity	198
B. Osteodysplazie	199
C. Osteoporosa	201
D. Poruchy spojené s úbytkem vápníku v kostech	201
1. Rachitis	201
2. Osteomalacie	201
3. Fibrosní osteodystrofie	202
E. Záněty kostí (osteomyelitis)	202
1. Nespecifický zánět	202
2. Specifické záněty	203
F. Kostní nádory	204
G. Záněty kloubů (arthritis)	205
H. Ankylosa	206
Otázky k opakování	206
VI. <i>Pohlavní orgány</i>	207
A. Vrozené malformace	207
B. Pohlavní orgány mužské	208
1. Zánět nadvarlete (epididymitis)	208
2. Zánět varlete (orchitis)	208
3. Hydrokela	208

4. Zánět prostaty (prostatitis)	208
5. Hypertrofie prostaty (adenomyomatosní hyperplasie)	209
6. Rakovina prostaty (carcinoma prostatae)	209
C. Pohlavní orgány ženské	209
1. Zánět vaječníku (oophoritis)	209
2. Zánět vejcovodu (salpingitis)	210
3. Zánět sliznice děložní (endometritis)	210
4. Nádory vaječníku	211
5. Nádory dělohy	211
D. Prsní žláza (mamma)	213
1. Zánět prsní žlázy (mastitis)	213
2. Cystická mastopatie	213
3. Nádory prsu	213
Otázky k opakování	214
VII. <i>Ústřední nervová soustava</i>	214
A. Poruchy krevního oběhu	214
1. Krvácení (hemoragie)	214
2. Encefalomalacie (změknutí mozku)	215
3. Cevní encefalopatie (encephalopathia angiosclerotica)	216
B. Zánětlivá onemocnění	217
C. Záněty měkkých plen mozkových (leptomeningitis)	217
D. Záněty mozku a míchy	218
E. Nádory	219
F. Vodnatelnost mozku (hydrocephalus)	219
Otázky k opakování	221
VIII. <i>Vnitřně sekretorické (endokrinní) orgány</i>	221
A. Hypofyza	222
1. Nádory	222
2. Endokrinní poruchy	222
a) Akromegalie	222
b) Gigantismus (obří vzrůst)	222
c) Cushingova nemoc	222
d) Simmondsova nemoc (hypofysární kachexie)	222
e) Dystrofie adiposogenitální	223
f) Hypofysární nanismus (trpaslictví)	223
g) Diabetes insipidus (žíznivka)	223
B. Štítná žláza	223
1. Struma	223
2. Endokrinní poruchy	225

a) Hypofunkce štítné žlázy	225
b) Hyperfunkce štítné žlázy (Basedowova nemoc)	225
C. Příštítná tělíska	226
D. Nadledviny	226
1. Hypofunkce kůry (Addisonova nemoc)	226
2. Hyperfunkce kůry	226
Otázky k opakování	227
<i>Hlavní orgány k celkovému opakování</i>	<i>228</i>
<i>Obrazová příloha</i>	<i>232</i>
<i>Seznam vyobrazení v textu</i>	<i>233</i>
<i>Seznam jmenný a věcný</i>	<i>235</i>
